

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

33. ČÍSLO / XXXI. ROČNÍK

17 Kč • 0,90 €

20. SRPNA 2023

Z obsahu:

Svědkové víry:

sv. František Xaverský
Katecheze papeže
Františka při generální
audienci na
Svatopetrském náměstí
v Římě 17. května 2023
- strana 2 -

Svatá Emílie de Vialar
Libor Rösner
- strana 4 -

Ježíš umírá, aby se naše
duše mohla usmívat
Promluva papeže
Františka při křížové
cestě na Světových dnech
mládeže v Lisabonu,
Park Eduarda VII.,
pátek 4. srpna 2023
- strana 5 -

Po stopách Dona Gobbioho
Reportáž z cesty k hrobu
italského omilostněného
kněze Dona Stefana
Gobbioho a na mezinárodní
duchovní cvičení
Mariánského
kněžského hnutí
- strana 6 -

Svatý Bernard z Clairvaux
- strana 8 -

Maminka Markéta (28)
Život matky Dona Boska
Teresio Bosco
- strana 12 -

Mariánský morový sloup na Dolním náměstí v Olomouci (foto © Jiří Koleček)

Svědkové víry: sv. František Xaverský

Katecheze papeže Františka při generální audienci na Svatopetrském náměstí v Římě 17. května 2023

Drazí bratři a sestry, dobrý den! Pokračujeme v našem katechetickém itineráři s několika příkladnými vzory apoštolské horlivosti... Připomeňme si, že mluvíme o evangelizaci, o apoštolské horlivosti, o hlásání Ježíšova jména, a v dějinách je mnoho žen a mužů, kteří to dělali příkladným způsobem. Dnes si jako příklad zvolíme svatého Františka Xaverského: je považován, jak někteří říkají, za největšího misioná-

ře moderní doby. Ale nelze říci, kdo je největší, kdo nejmenší... Je tolik skrytých misionářů, kteří i dnes dělají mnohem víc než svatý František Xaverský. Xaver je patronem misí, stejně jako svatá Terezie od Dítěte Ježíše. A misionář je to velký. A je jich mnoho, mnoho kněží, laiků, řeholních sester, kteří jdou do misí... Dokonce i z Itálie. Vidím například... když přijde... příběh kněze jako kandidáta na biskupa: strávil deset let v misích... to je

velké: jít mimo vlast hlásat evangelium. To je apoštolská horlivost. A tu musíme tolik pěstovat. Při pohledu na osobnosti těchto mužů, těchto žen se učíme.

Svatý František Xaverský se narodil ve vznešené, ale chudé rodině v Navaře na severu Španělska v roce 1506. Odcházel studovat do Paříže – je to světský, inteligentní, světácký mladý muž – tam se

Pokračování na str. 11

Dvojice... Tak bychom mohli charakterizovat články v čísle Světla, které právě držíte v ruce. Podívejme se na ony dvojice konkrétněji.

První z nich můžeme sestavit z papežovy katecheze – sv. František Xaverský – a jako doprovod připojme dámu pocházející po matce z baronského rodu – sv. Emílii de Vialar (str. 4–5). Oba světce spojuje milost vnitřního obrácení, což položilo základ jejich trvalé službě zasvěcené Pánu Bohu a později také jejich misijnímu dílu. Kdybychom měli stručně charakterizovat jejich smýšlení, pak se nabízí jedno z charismat kongregace založené sv. Emílií: *vykonávat lásku v zemích nevěřících*. Lásku člověka k bližnímu, čerpanou z lásky Boha ke každému člověku, jakkoliv společensky vznešenému, či naopak ubohému, odstrčenému na okraj lidské společnosti. A samozřejmě je to touha zvěstovat Boží království, Kristovo evangelium všem lidem, přinést poselství spásy až do nejzazších končin světa. Taková je první dvojice...

Svatý Bernard z Clairvaux (str. 8–10) a Don Stefano Gobbi (str. 6–7) – mariánští ctitelé. Jejich mariánská zbožnost a omilostněný vztah s Pannou Marií vyvěraly nikoliv z doktorandského studia teologie, postgraduálu... Jejich postgraduálem byla ryzí víra v Trojediného Boha a ve Hvězdu mořskou, která nosila ve svém lůně Božího Syna a která z milosti Boží má moc zbožšťovat duše lidí. Jestliže někdo tvrdí, že není možné v dnešní do-

Editorial

bě době žít mysticky, Don Gobbi a mnozí jiní dosvědčují, že v každé době a člověk jakéhokoliv původu, jakékoliv povahy takto obdařen může být – když se plně odevzdá do rukou Božích, posiluje svoji víru, pěstuje ctnosti, zvláště pak pokoru. A zasvětil-li člověk svůj život Pánu a také Královně nebes a země (jejíž památku slavíme 22. srpna), může vykonat opravdu velkolepé, ba historické dílo, které prospěje i budoucím generacím. Problémem tedy není tento svět, původ člověka či jeho povaha, ale rozhoduje naše svobodná vůle: zda se člověk dokáže plně podřídit vůli Boží a zda v lásce, pokoře a důvěře žije v neustálém spojení s Milovaným – Otcem, Synem a Duchem Svatým.

A nakonec je zde dvojice, bez níž by všechny tyto řádky nedávaly smysl: Pán Ježíš a jeho Matka Maria. Jestliže skrze Marii přijal Boží Syn lidské tělo, pak zase Matka Boží byla omilostněna k tomu, aby v dokonalé čistotě duše i těla mohla přijmout Boha do svého lůna, aby ho doprovázela na jeho pozemské pouti a aby po jeho smrti byla věrnou průvodkyní apoštolům v rodící se církvi a později – po nanebevzetí – také všem lidským generacím až do konce světa. Je Královnou, protože dokonale celým svým životem odpověděla na vznešené Boží vyvolení. A jak říká sv. Pavel v dnešním druhém čtení: *Boží dary a povolání jsou neodvolatelné*. Ovšem

jen na člověku záleží, jak s Božími dary a se svým povoláním naloží, do jaké míry bude spojen s Dárce milostí. Panna Maria to dokázala dokonale. Ona ty milosti obdržela právě proto, že se měla stát Matkou Boha, a to vyžadovalo královské obdarování. I my jsme každý dostali mnoho vzácných darů od Pána. Připouštíme si to? Jak s nimi nakládáme? A víme, co od nás Bůh očekává, když nás jimi obdarovává? Nezapomínejme na Ježíšova slova, že od toho, komu bylo dáno mnoho, se také mnoho očekává. (srov. Lk 12,48) Najděme si tedy v těchto dnech opět chvíli a zamysleme se v pokoře srdce při pohledu na Ježíšův kříž a Královnu nebe nad předloženými či podobnými otázkami a prosme Ducha Svatého, ať nás toto rozjímání přivede blíže k Pánu a věrnějšímu plnění jeho svaté vůle.

A ještě jedna otázka na závěr: S kým tvoříme anebo bychom mohli tvořit dvojici, která by hlásala Boží království, věrně plnila Boží vůli, přinášela do světa Boží lásku? Odpovězme si každý sám... Snad se nám při tom vybaví také obraz rozesláni 72 učedníků Ježíšem do různých měst a míst, kam měl sám přijít. (srov. Lk 10,1) Posílal je po dvou... Koho tedy máme či si vezmeme za svého druha na cestu tímto světem? Určitě nezapomeňme na ty, kdo se již před Bohem osvědčili: Pannu Marii, svatě... Pak už to nebude dvojice či trojice, ale mnohem větší uskupení, které však ponese královskou Boží pečeť, ať už nás jeho Prozřetelnost zavede kamkoliv...

Daniel Dehner

Hledáš-li Pána, nenajdeš ho v jeho vlasti. Po dalším konfliktu se slepými vůdci slepých⁽¹⁾ odešel Ježíš do pohanské krajiny, jako by očekával, že se mu zde dostane lepšího přijetí než u jeho krajanů, o kterých musí se smutkem prohlásit: *Tento lid mě ctí toliko ústy, ale jejich srdce je daleko ode mne.*⁽²⁾ Vyprav se proto do sousední pohanské Fénicie. Můžeš se zde setkat s kananejskou ženou, která také hledá Ježíše, a to s velkou toužebností. Přidruží se k ní a můžeš si být jist, že ho spolu najdete. Nechej si od ní vyprávět, proč tak naléhavě spěchá za židovským Dívotvůrcem.

Tuto matku potkalo to největší neštěstí. Jejího milovaného dítěte, kterému dala život, se zmocnil zlý duch. Ačkoliv se chování její dcery tak nešťastně změnilo, neodsuzuje ji, ani se od ní neodvrací, ale hledá všemožně způsob, jak jí pomoci. Čím větší je její láska k vlastnímu dítěti, tím větší bolest jí působí jeho neštěstí. Je rozhodnutá podstoupit cokoli, jen aby je zachránila. Přesvědčíš se brzy, jak velká je její ochota ke každé oběti i pokoření.

Neštěstí však může být předznamenáním pozhánání. Vidíš to na případu této ztrápené pohanské ženy. Její láska ji přivedla k naději a naděje k víře. Ještě dříve než Pána poznala, už v něho doufá. Ačkoliv je pohanka, stane se pro tebe učitelkou účinné a vytrvalé modlitby. Chtěla Ježíše vyhledat v jeho vlasti, protože nemohla tušit, že těm, kteří ho hledají s vírou a pokorou, Pán sám vychází vstříc. Jakmile se doslechla o jeho příchodu, spěchá za ním tím více a už zpozvzdálí k němu hlasitě volá: *Smiluj se nade mnou!* Jak mnoho by mohli dosáhnout ti, kteří Pána znají, jen kdyby byli vnímavější pro jeho volání!

Ježíš se nejprve chová, jako by její prosby ani neslyšel. Překvapuje tě to? Jeho Srdce ve skutečnosti naslouchá těmto prosebným výkřikům plným víry s velkým zalíbením. Nemyslí přitom jen na tuto matku, ale i na tebe. Kdyby jí okamžitě vyhověl, možná, že bychom se o její víře ani nedověděli. Jestliže Pán otálí s vyslyšením, je to proto, že jeho dobrota chystá mnohem větší dar, než o jaký prosíš.

Vytrvalé volání prosebnice a Pánova netečnost vzbudily pozornost a nevoli učedníků. Přimlouvají se za ubohou, ale zjevně myslí přitom i na sebe, aby měli

Zkouška víry

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Smiluj se nade mnou, Pane!

klid. Nestává se i tobě, že prosíš za druhé, protože se ti stalo nepříjemným vidět člověka v nesnázích? Pak máš i ty důvod prosit o smilování a uzdravení z nepříznané sebelásky.

Poslouchej pozorně, co Ježíš odpoví svým učedníkům. Jeho posláním je nyní pomáhat jen svému národu. Jeho příchodem se naplnila všechna zaslíbení, která dal Hospodin svému vyvolenému lidu, a tomu jsou také především určeny ty nesčetné divy Ježíšovy milosrdné lásky. Jak však odpovídá Izrael na Boží přízeň? Není to smutné, že největší nevděčnosti se může Pán dočkat právě od těch, které nejvíce obdaroval?

Kananejská žena se však nevzdává. Čeho nedosáhla zpozvzdálí, to si chce vyprosit u Ježíšových nohou. Protlačila se mezi učedníky a padá před ním pokorně na kolena. Dosud se klaněla bezduchým modlám, nyní vzdává poctu živému Bohu. Rozeznala v tomto cizinci to, co nepoznali jeho vlastní rodáci, ačkoliv je na to Bůh po staletí připravoval.

Pane, pomoz mi!

Radost, kterou pociťuje Pán z víry, jakou nenachází ani v Izraeli, mu nebrání, aby vyslovil znovu překvapující námitku, která se ti může jevit jako diskriminace: Chléb pro děti nepatří psům. Pán však nemá v úmyslu prosící ženu zranit ani ponížít. Myslí přitom na duše méně důvěřující a méně pokorné, aby se příkladem této Kananejky povzbudily. Proto se nad tím nepohoršuj. Nejsme snad opravdu nehodní jeho nesmírných darů? Právě takové pokorné přiznání je zdrojem a podmínkou opravdové víry. Jak vidíš, tato prosící matka přijímá klidně a bez odporu i tuto nelichotivou poznámku božského Dobrodince. Je to proto, že ji nijak nepřekvapila. Už od prvního okamžiku, kdy se rozhodla hledat svou záchranu u židovského Mistra, odhodlala se k tomu s vědomím, že jde za ním jako poslední z posledních. Je přesvědčena, že národ, ze kterého vzešel tak velký Prorok, musí být jistě veliký.

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 56,1.6-7

Toto praví Hospodin: „Šetřte práva a jednejte podle spravedlnosti, neboť se již blíží má spása, již se ukáže má spravedlnost. Cizince, kteří lnou k Hospodinu, kteří mu slouží a milují jeho jméno, jsou jeho služebníky, všechny, kteří zachovávají sobotu bez znesvěcení a lpí na mé smlouvě, přivedu na svou svatou horu a dám jim radost ve svém domě modlitby. Jejich oběti a žertvy budou mi potěšením na oltáři; neboť můj dům bude domem modlitby pro všechny národy.“

2. čtení – Řím 11,13-15.29-32

Bratři! Vám, (bývalým) pohanům, říkám: Já jako apoštol pohanů vykonávám svou službu s velkou pečlivostí. Chtěl bych tím vzbudit žárlivost u svých soukmenovců a aspoň některé z nich zachránit! To, že byli vyloučeni, přineslo světu smíření (s Bohem). Co teprve bude znamenat, až budou znova přijati? To bude úplné vzkříšení z mrtvých! Vždyť Boží dary a povolání jsou neodvolatelné. Vy jste se kdysi chovali k Bohu odmítavě, ale nyní se vám dostalo milosrdenství, protože židé odmítli přijmout víru. Stejně tak se oni chovají nyní odmítavě, protože vám se dostává milosrdenství, aby

Dokončení na str. 10

Nespoléhá na sebe ani na své zásluhy, nepočítá s žádným nárokem. Opírá se jen o jediné: dobrota tohoto Proroka je jistě tak velká, že nakonec shlédne i na tu, kterou může řadit mezi psy. Právě v tomto stavu hlubokého ponížení se nejvíce projevila víra pohanské ženy, takže si nakonec zasloužila to nejvyšší uznání a s ním i splnění své horoucí prosby.

Děkuj Ježíši i šťastné matce za lekci, jak se máš přibližovat ke svému Bohu. Velikost víry je v její pokoře. Čím více jsi přesvědčen o své vlastní ubohosti, čím více se tak blížíš k pravdě, že si vůbec nezasloužíš Boží slitování, tím více k sobě přitahuješ jeho milosrdnou lásku.

Kéž nám Bůh zehná, ať ho ctí všechny končiny země!⁽³⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. Mt 15,1-14; ⁽²⁾ Mt 15,8;

⁽³⁾ srov. Ž 67.

Svatá Emílie de Vialar

Setkávala se s četnými protivěstivými, ale snášela je s trpělivostí a žádné z nich ji nezastavilo v její činné lásce ani ji nezviklalo v důvěře v Boží Prozřetelnost.

Rodištěm pozdější světice byl 12. září 1797 francouzský Gaillac. Její dětství tak trochu připomíná romány červené knihovny: Jako malou dívčinku ji otec dal na výchovu jednomu pařížskému řeholnicím, a když se po čase vrátila, místo zemřelé matky vládla v domě zlá macecha. Ta ji neměla ráda, a tak později byly konflikty mezi touto ženou a dospívající Emílií na denním pořádku.

Emílie v sobě navíc sváděla boj ohledně života, jaký má vést. Po matce pocházela z baronského rodu (její děd byl dokonce osobním lékařem francouzských králů Ludvíka Filipa I. a Karla X.), živobytí tudíž měla zaručené, což lze vidět u jejího bratra Augustina, který se stal později konzulem. Na druhou stranu dopřávala stále více sluchu volání po něčem, co není z tohoto světa. Emíliino dilema „rozsekly“ misie, jež v jejím rodišti proběhly v roce 1816. Emílie po nich měla jasno – bude sloužit Bohu a bližním.

Své touze dala průchod prakticky okamžitě, nikoli však vstupem do kláštera, jak by možná čtenáře napadlo. Začala navštěvovat chudé a nemocné a pomáhat jim. Nedostí na tom – přímo i do svého rodného domu začala vodit ty, kteří byli opuštěni a často bez prostředků. Musela si kvůli tomu vytrpět mnoho posměšných poznámek a urážek ze strany macechy. Otec se dcery nezastal, nicméně aspoň jí toto samaritánské počínání nezakazoval, jakkoli je neschvaloval. Macecha tak učinit nemohla, práva baronské dcery disponovat svým majetkem byla na Emíliině straně. Přesto to však pro ni bylo krušné období, i kvůli tomu, že odmítala všechny nápadníky, kteří se jí dvořili či které se jí snažil vnutit její otec. Dozrálo v ní vědomí, že není stvořena pro manželství, nýbrž pro zasvěcený život. Otec navíc nelibě nesl, že chodí až příliš často do kostela a tráví v něm až příliš mnoho času. Rozepře v domě de Vialarů tak nebraly konce.

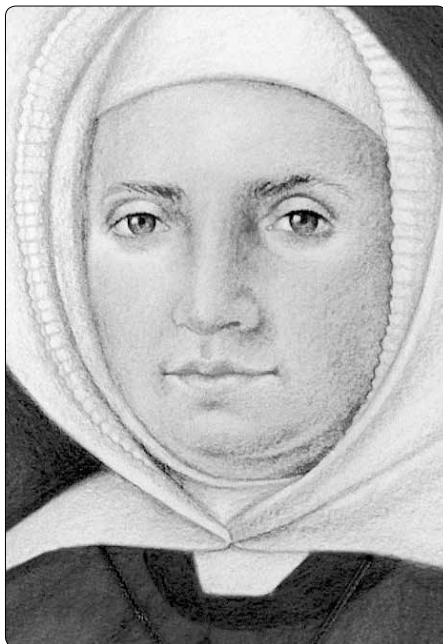
Emílii v jejím rozhodnutí podporoval místní kaplan a důležitou roli sehrávalo také dílo, které zůstávalo za ní: navráce-

ní padlých žen ze šikmé plochy života, obrácení protestantů, vyléčení těžce nemocných.

Velkým předělem se pro Emílii stal rok 1832. Tehdy zemřel její děd-baron a odkázal jí slušné jmění. Emílie dědictví použila obratem pro potřeby svých chudých – zakoupila v Gaillacu dům, nastěhovala se do něj se třemi družkami a učinila jej centrem pomoci bližním.

Během krátké doby jí společnost dělalo dalších 23 podobně zaměřených žen a dívek, čímž byl dán zrod nové kongregace. Její název – Kongregace sester od Zjevení sv. Josefa – zvolila Emílie na základě snu o Pěstounu Páně, v němž ho anděl uklidnil ohledně zázračného počtu Panny Marie. Sestry vařily chudákům polévku, poskytovaly jim ložní prádlo a medikamenty, pečovaly o nemocné a staré v jejich domovech, bezplatně vzdělávaly děti. Duchovní péči o novou řeholní rodinu pak svěřila do otcovských rukou Françoise-Marie-Edouarda de Gualy, arcibiskupa z Albi.

A právě tehdy (v roce 1835) vypukla v Alžírě, jenž tehdy byl součástí francouzského koloniálního systému, epidemie cholery kosící lidi ve velkém. Otázku,

Svatá Emílie de Vialar

Svatá Emílie de Vialar

kdo pomůže v nemocnici hlavního města, měl konzul Augustin de Vialar zodpovězenou rychle – pozval sem svou sestru Emílii s jejími nevěstami Kristovými. Věděl mj., že jedním z charismat mladičké kongregace je „*vykonávat lásku v zemích nevěřících*“. Emílie vyrazila přes Středomoří se třemi sestrami jako první. Osvědčily se zde natolik, že vbrzku sestry sloužily i v dalších severoafrických městech – Búfaríku, Constantine, Tunisu... Vedly zde nejen nemocnice, nýbrž i školy a útulky, samozřejmě také evangelizovaly. Místní muslimové si jejich nezištné a obětavé péče prováděné navzdory ohrožení života natolik vážili, že o nich začali hovořit jako o bílých marabutkách – marabuti jsou muslimští asketové.

Dobré dílo ale překazil ten, od něhož by se to nejméně očekávalo: biskup Antoine Dupuch, jenž měl v úmyslu si sestry od Zjevení sv. Josefa zcela podřídit. Nařídil Emílii přenést mateřinec na území jeho diecéze a upravit stanovy kongregace podle jeho návrhů. Ona však odmítla. Biskup odpověděl exkomunikací a vyhnáním z Alžírsko (později svého postoje litoval a Emílii odprosil). Emílie tedy uzavřela všechny domy v severní Africe, nicméně do Francie se sestry nevracely.

Za těch pár let si vysloužily takovou reputaci, že je čekalo pozvání do Tripo-

lisu, Bejrútu a na Kypr. Emílie byla těmto pozváním ráda. Využila toho a vypravila se do Egypta na místa, kde měla kdysi pobývat Svatá rodina, a pak se odebrala do Svaté země.

Nebyl to však ani zdaleka konec všem protivenstvím, na něž Emílie narážela. Vinou různých okolností byla nucena uzavřít mateřinec v Gaillacu a přenést ho do Toulouse. Pomluvy a nevráživost totiž nabraly takového rázu, že se sestry staly černými ovce. Ani v Toulouse neměly na různých ustláno, pomluvy byly rychlejší než ony a měly tuhý kořínek, dokonce silnější než svědectví jejich obětavosti, takže nakonec musely samy občas vzít zavděk polévkou vařenou pro chudinu. Velké zastání našly sestry až v Marseille, kam je okolností donutily přenést mateřinec později a kde se jich ujal sv. Evžen de Mazenod.

Emílie byla též zatažena do nemilých soudních tahanic. Pochybila totiž, když ekonomické záležitosti svěřila do rukou řeholnice, která jí tuto důvěru splatila zpronevěrou. Podezření dopadlo i na Emílii, dokonce v účetních knihách, jež vedla osobně, někdo vytrhal stránky. Soud rozhodl v neprospěch Emílie de Vialar a kongregace se ocitla na mizině, ba dokonce v dlužích.

Dlužno podotknout, že veškeré ústrky snášela Emílie s obdivuhodnou trpělivostí a pokorou, což bylo dokonce výslovně zmíněno v kanonizačním dekretu. Prohlásila též, že díky tomuto jejímu zchudnutí mohla kongregace prosperovat duchovně. Spoléhala se na Boží Prozřetelnost, proto nikdy neklesala na mysl. V roce 1842 se i díky tomu mohla radovat z pochvalného dekretu od Svatého stolce, což se víceméně rovnalo předstupni pozdějšího uznání ze strany Kristova náměstka.

Když 24. srpna 1856 umírala v Marseille, modlily se za její spásu sestry ve 42 domech kongregace (kupř. v Sýrii, Řecku, Barmě, Palestině, Turecku, Austrálii či na Maltě), z nichž vycházely sloužit nemocným do nemocnic a vyučovat děti. Příčinou smrti ovšem nebyla cholera, jak to zprvu vypadalo, ale uškrčená kýla, kterou si přivodila kdysi v mládí, když tahala velký pytel mouky pro chudé. Nikdy si nepostěžovala, ač jí tato kýla od té doby trápila celý život. Papež Pius XII. ji 18. června 1939 nejprve beatifikoval a 24. června 1951 i kanonizoval.

Ježíš umírá, aby se naše duše mohla usmívat

Promluva papeže Františka při křížové cestě na Světových dnech mládeže v Lisabonu, Park Eduarda VII., pátek 4. srpna 2023

Drazi bratři a sestry, dobrý večer! Dnes půjdete s Ježíšem. Ježíš je Cesta a my půjdeme s ním, protože on šel. Když byl mezi námi, Ježíš putoval. Chodil, uzdravoval nemocné, staral se o chudé, zjednával spravedlnost; putoval, kázal, učil. Ježíš kráčí. Ale cesta, která se nám nejvíce vryla do srdce, je pouť na Kalvárii, cesta kříže. A dnes vy, my, i já, v modlitbě znovu půjdeme křížovou cestu. A pohlédneme na procházejícího Ježíše a půjdeme s ním.

Ježíš na své pouti je Bohem, který vychází sám ze sebe, aby kráčel mezi námi. Činí to, co tolikrát slyšíme při mši svaté: „Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.“ Vzpomínáte si? Slovo se stalo člověkem kráčejícím mezi námi. A to dělá z lásky. Činí tak z lásky. A kříž, který provází každé Světové dny mládeže, je ikonou, je to symbol této pouti. Kříž dodává nejvyšší smysl největší lásce, lásce, kterou chce Ježíš obsáhnout náš život. Náš život? Ano, tvůj, tvůj a tvůj, život každého z nás. Ježíš putuje za mne. Musíme to říci všichni. Ježíš podstupuje tuto cestu za mě, aby za mě položil svůj život. A nikdo nemá větší lásku než ten, kdo vydává život za své přátele, než ten, kdo dává svůj život za druhé. Nezapomínejte na to: nikdo nemá větší lásku než ten, kdo dává svůj život, a tomu Ježíš učil. Proto když hledíme na Ukřížovaného, což je tak bolestné, je to něco tak drsného, vidíme krásu lásky, která dává svůj život za každého z nás. Jeden velmi věřící člověk řekl větu, která mě velmi zasáhla. Řekl: „Pane, díky tvé nevýslovné agonii mohu věřit v lásku. Pane, díky tvé nevýslovné agonii mohu věřit v lásku.“

Ježíš jde, ale v něco doufá, doufá, že půjdeme spolu s ním, doufá, že se podíváme... Nevím, doufá, že otevře okna mé duše, tvé duše, duše každého z nás. Jak ošklivé jsou uzavřené duše, které zasévají dovnitř a usmívají se uvnitř! Nemají žádný smysl. Ježíš putuje a doufá, že nám

svou láskou, svou něhou poskytne útěchu, osuší naše slzy.

Teď vám pološím otázku, ale neodpovídejte nahlas, každý si odpovězte sám v sobě. Pláču někdy? Jsou v životě věci, které mě nutí plakat? Všichni jsme v životě plakali a stále pláčeme. A tam je Ježíš s námi, pláče s námi, protože nás doprovází v temnotě, která nás vede k pláči.

Teď se chvíli ztišíme a každý z nás ať řekne Ježíši, kvůli čemu v životě pláče; každý z nás mu to teď v tichu řekne.

[chvíle ticha]

Ježíš svou něhou osuší naše skryté slzy. Ježíš doufá, že svou blízkostí naplní naši osamělost. Jak smutné jsou chvíle samoty! On je tu, chce tuto samotu utiřit. Ježíš chce překlenout náš strach, tvé i mé obavy, ony temné obavy, chce je naplnit svou útěchou. A doufá, že nás podnítí k tomu, abychom na sebe vzali riziko lásky. Protože víte, víte to lépe než já, že milovat je riskantní. Člověk musí podstoupit toto riziko plynoucí z lásky. Je to riziko, ale stojí za to ho podstoupit, a on nás v něm doprovází. Vždycky nás doprovází. Vždycky jde s námi. Stále, po celý život, je s námi.

Nechtěl bych říkat mnoho dalších věcí. Dnes s ním půjdeme po cestě jeho utrpení, po cestě našich starostí, po cestě naší samoty.

V následující chvíli ticha ať každý z nás pomyslí na své vlastní utrpení, pomyslí na své vlastní starosti, pomyslí na své vlastní trápení. Nebojte se, přemýšlejte o tom. A myslíte na touhu duše, která by se chtěla opět usmívat.

[chvíle ticha]

A Ježíš jde až ke kříži, umírá na kříži, aby se naše duše mohla usmívat. Amen.

Zdroj: <https://www.vaticannews.va/cs>
(Redakčně upraveno)

Po stopách Dona Gobbiho

Reportáž z cesty k hrobu italského omilostněného kněze Dona Stefana Gobbiho a na mezinárodní duchovní cvičení Mariánského kněžského hnutí

Mezinárodní duchovní cvičení Mariánského kněžského hnutí probíhají už mnoho let vždy koncem června v exercičním středisku Collevaenza v diecézi Todí ve střední Itálii. V době covidových omezení, která byla v Itálii značně přísná, se toto každoroční setkání kněží omezilo na účast několika desítek italských kněží.

Exerciční dům v Collevaenza

Až letos bylo možno uspořádat duchovní cvičení bez jakýchkoliv omezení jako před plandemií. Původně jsme měli být čtyři poutníci: dva kněží, jáhen a řeholní sestra – překladatelka. Ale bohužel spolubratr P. Michal z Ukrajiny nakonec musel zůstat doma.

Naše cesta do Itálie po třech letech začala u hrobu zesnulého Dona Stefana Gobbiho na hřbitově ve městě Dongo, ležícím na břehu jezera Como na severu Itálie. Cesta přes švýcarské Alpy by-

Rodná světnička vizionáře v Dongu

la krásná, ale i náročná. Odměnou nám však nakonec bylo nádherné jezero Como v podhůří Alp, jehož pobřeží připomíná italskou riviéru. Náš italský průvodce Alberto se nás ihned po příjezdu ujal a zavedl nás do kostela Panny Marie Plačící (*Madonna delle Lacrime*), kde Don Gobbi jako chlapec ministroval a kde podle proroctví má být uloženo po beatifikaci jeho tělo. Jednoho dne mu sama Matka Boží ukázala místo v onom kostele u pravého bočního oltáře, které bylo plné kvě-

Hrobka kněží na hřbitově v Dongu

tů. P. Stefano se zeptal, co to má znamenat, a Panna Maria mu tehdy odpověděla: „Zde bude jednou odpočívat tvé tělo.“ Pomalu se pracuje na rozběhnutí beatifikačního procesu na diecézní úrovni v Como a Mariánské kněžské hnutí vydalo k tomuto procesu *PROHLÁŠENÍ*, které si můžete přečíst na závěr tohoto článku. Don Gobbi zemřel v Miláně 29. 6. 2011 a je jistě v nebi. Tehdy byl shodou okolností na duchovních cvičeních také emeritní prefekt Kongregace pro evangelizaci národů, indický kardinál Ivan Dias. Ihned po smrti Dona Gobbiho informoval o tom

Boční oltář – místo budoucího hrobu Dona Gobbiho

osobně papeže Benedikta XVI. ve Vatikánu. Když se o tom Svatý otec dozvěděl, na chvíli se zamyslel a pak řekl: „On šel rovnou do nebe.“

V Dongu je také rodný dům Dona Gobbiho, který je nyní v rekonstrukci a má se stát světovým centrem Mariánského kněžského hnutí a muzeem, neboť v tomto domě vizionář přijímal některá poselství Panny Marie, která jsou zachycena v knize *Kněžím, přemilým synům Panny Marie* (od 7. 7. 1973 do 31. 12. 1997). V domě jsou také uchovávány předměty po zesnulém knězi. Zaujala mne například velká fotografie z jeho cesty do Svaté země, kde při mši svaté v betlémské jeskyni se nad ním objevilo světlo v podobě holubice. V Dongu jsme navštívili také místní hřbitov, kde v nadzemní hrobce leží ostatky Dona Gobbiho. Na tomto velkém místním hřbitově jsme navštívili rovněž všechny jeho zesulé rodinné příslušníky.

Naše cesta pak pokračovala do Umbrie na duchovní cvičení v Collevaenza, která se konala od neděle 26. 6. do soboty 1. 7. 2023 a kterých se zúčastnilo celkem 200 účastníků (120 kněží, jáhnů a biskupů a asi 80 laiků z celého světa). Přednášky jsou vždy překládány simultánně do několika jazyků (včetně slovenštiny) a exercicie se konají formou mariánského večera: tři růžence denně, společná

liturgie hodin a mše svatá v latinském jazyce, adorace, přednášky a také *fraternita* – sdílení zkušeností. Na zmíněné *fraternitě*, při které jsem měl také možnost podat svědectví o večeradlech v naší zemi, zaznělo mnoho svědectví ze všech kontinentů. Jeden kněz vyprávěl o neutěšené situaci církve v Německu a mluvil doslova o „sebedestrukci německé katolické církve“. To mi připomíná nedávná slova Svatého otce Františka k německým katolickým biskupům: „*V Německu nepotřebujeme dvě evangelické církve.*“ Papež František napsal už v roce 2019 rozsáhlý dopis německým katolíkům a zabýval se v něm „velkým úpadkem víry“ v zemi a vyzval

Jezero Como

věřící k obrácení, modlitbě a postu, jakož i k hlásání evangelia. Vybavuje se mi také svědectví staříckého irského misionáře, působícího na Fidži v Oceánii. Než se dostavil na duchovní cvičení, navštívil svou rodnou vlast a příbuzné. Jedna z jeho příbuzných, řádová sestra, bydlící v jeho rodném městě Corku, má ve zvyku v centru města chodit často na mše svaté. Když tam ale našla pohozených 39 hostií, přestala je pak už počítat. Kněz si povzdechl: „*A to je moje milované katolické Irsko. To je důsledek podávání Eucharistie*

Svědectví při fraternitě

PROHLÁŠENÍ MARIÁNSKÉHO KNĚŽSKÉHO HNUTÍ KE KAUZE BEATIFIKACE DONA STEFANA GOBBIHO

Na konci duchovních cvičení MKH, která proběhla koncem června 2023, nás informoval advokát Emilio Artiglieri, postulátor procesu blahorečení P. Stefana Gobbiho, zakladatele Mariánského kněžského hnutí, o předběžných postupech, které je třeba vykonat. Jde o procesy, které si vyžadují mnoho času a práce, dokud se nedojde k oficiálnímu otevření kauzy beatifikace, a až poté bude možné nazývat Dona Stefana Gobbiho *Božím služebníkem*. Zatím se vynasnažíme uskutečnit všechny potřebné iniciativy k otevření beatifikačního procesu, přičemž všem

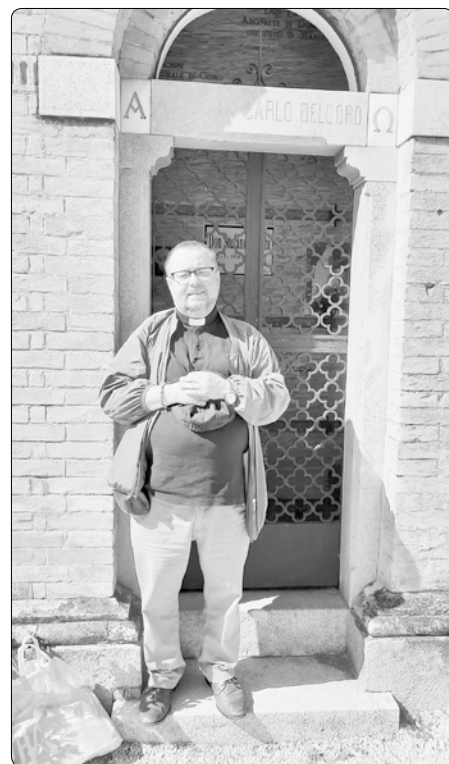
členům MKH svěřujeme velký úkol: modlit se, přinášet oběti, konat skutky pokání a snažit se žít v duchu našeho Hnutí. Kromě toho se ode všech žádá, aby nesdíleli žádné zprávy, které by mohly vést k domněnce, že beatifikace už začala. Až přijde vhodný čas – a všichni si přejeme, aby už nastal – bude veřejně oznámen začátek procesu beatifikace Dona Gobbiho a až potom se rozběhnou všechny užitečné a potřebné iniciativy celého procesu blahorečení.

Vedení MKH

na ruku.“ Na toto téma se rozběhla nekolidadenní velká diskuze a mnozí laici i kněží z celého světa svědčili o bránění laikům přijímat Eucharistii s úctou vkleče a do úst. Jako by se covidová opatření stala „trojským koněm“, který způsobil trvalé podávání na ruku v některých farnostech, i když tato opatření už dávno neplatí (dodnes je v některých kostelích místo svěcené vody jen dezinfekce).

Když jsme jeli okolo nádherného jezera Como, zahlédl jsem jeden kostelík, nad jehož portálem byl latinský nápis: „*VENI, VIDI MARIA, VICI*“. Víme, že původní výrok pochází od Julia Caesara z roku 47 před Kr., když rychle vyhrál válku nad pontským králem Farnakem. Ale v onom nápisu bylo navíc jméno *MARIA!* Tedy: *Přišel jsem, viděl jsem Marii a zvítězil jsem!* To je výzva pro každého z nás: s Marií můžeme zvítězit. Don Gobbi nikdy nesdělil, že by viděl P. Marii, ale měl dar vnitřní řeči (*locutio interior*). Je to mystický fenomén existující v životě církve a díky němu se Don Gobbi stal nástrojem Panny Marie. Díky plné důvěře, kterou máme v Pannu Marii, můžeme zvítězit i my a stát se nástroji Panny Marie jako on.

Naše putování po stopách Dona Gobbiho bylo velmi inspirativní a poučné, zvláště tehdy, když známe Mariina sdělení v knize *Kněžím, přemilým synům Panny Marie* a předem si přečteme jeho životopis *DON GOBBI - život a dílo* od italské

U hrobky Dona Gobbiho v Dongu

spisovatelky Mariadele Tavazzi. Před každou mší svatou na exerciciích byl průvod se sochou Panny Marie Fatimské – takto v průvodu s ní jsme se připravovali na liturgii. Ona nás stále provází na našich cestách a vede nás k Ježíši. Jdeme stále v jejích stopách.

*P. Jiří Polášek
za Mariánského kněžského hnutí*

Svatý Bernard z Clairvaux

Jen zřídka dokázal jeden člověk ovlivnit náboženské a světské myšlení své doby tak výrazně jako sv. Bernard z Clairvaux (1090–1153). Také proto se 12. století nazývá stoletím Bernarda. Kdo byl tento muž?

Bernard byl 38 let opatem kláštera v Clairvaux a přivedl jej k nevidanému rozkvětu. Kamkoliv přišel, tam jeho oduševnělá kázání nadchla posluchače natolik, že ho do kláštera následovaly zástupy mladých mužů. Až do své smrti 20. srpna 1153 založil dalších 72 klášterů, v nichž mniši dodržovali přísnou benediktinskou reguli jako v mateřském klášteře v Cîteaux (latinsky Cistercium), a proto je později pojmenovali cisterciáci. Bernardova spisovatelská díla mají vysokou literární kvalitu a svědčí o hluboké mystické zkušenosti. K Božimu slovu a k tajemství víry přistupoval nikoliv jako vědec, ale jako člověk s milujícím srdcem. Právem mu teologové přisuzují titul „poslední z církevních otců“ a papež Pius VIII. ho v roce 1830 prohlásil za učitele církve. Jeho slova – psaná či mluvená – doslova jako med tekla do duše, a proto je v dějinách znám také jako „Doctor mellifluus“ (medem oplývající učitel). Jako kazatel křížové výpravy a mírotvůrce podnikl množství cest po evropských zemích a jako vyhledávaný poradce papežů, biskupů a světských vládců ovlivňoval církev i stát. Pětkrát kategoricky odmítl přijmout biskupskou hodnost, protože se nechtěl vzdát klášterního života. Jeho láska ke Kristu dokázala strhnout celou společnost a podněcovala k obrácení a svatosti.

To všechno zcela a výlučně připisoval Bernard Panně Marii, naší milé Paní, bez které nepodnikl nic. Jeho láska k Panně Marii převyšovala veškerou míru zbožnosti. O tom svědčili posluchači jeho kázání v Německu, kteří tohoto francouzského mnicha poslouchali ve vytržení, prolévají slzy lítosti, ačkoliv nerozuměli ani slovo z jeho oslavných chvalo zpěvů na Pannu Marii. Kolik vroucnosti a jaká síla lásky musela být ve slovech tohoto člověka, kterého lidé znali i pod

jménem „Doctor marianus“! Byl to oheň, který dodnes neztratil nic na své aktuálnosti. Neváhejme ho proto vzývat jako prosebníka i v naší době, on nás nezklame.

Bůh, nebo svět?

O dětství svatého Bernarda víme jen velmi málo. Jisté je, že se narodil v roce 1090 ve Francii, na rodovém zámku v burgundském Fontaine-lès-Dijon. Byl třetím ze sedmi dětí v rodině. Jeho matka Aleth byla svatě žijící žena, která své děti vychovávala v živé víře. To otevřelo duši dítěte pro milost již v raném věku, takže Bernard už jako chlapec měl během jedné vánoční noci vidění narození Ježíška. Svatý Geoffroy d'Auxerre, světce tajemník a společník, podává zprávu o tomto vidění: Když se rodina připravovala na půlnoční mši svatou, malý Bernard usnul.

„Vzápětí se chlapci ukázal právě narozený Ježíšek. To mělo vliv na posílení a růst jeho ještě dětsky křehké víry a bylo počátkem mystických milostí jeho rozjímavého života. Ježíšek se mu zjevil, jako by se znovu narodil z lůna přeblahoslavené Panny jako »Slovo beze slov«, sice jako dítě, ale přece svojí podobou krásnější nad všechny lidské děti.“

Jehan Bellegambe (asi 1470–asi 1536): Triptych z Le Cellier (Metropolitní muzeum umění v New Yorku)

Antonio Palomino (1655–1726): Svatý Bernard

Tato víze se hluboce vryla do Bernardovy duše. Když později hovořil o vánočním tajemství, pokaždé jeho posluchači žasli nad teologickým bohatstvím a biblickým obsahem jeho kázání a přednášek.

Vzdor tomu mladý Bernard zpočátku nepomýšlel na život ve službě církve. Po náhlé smrti své matky se šestnáctiletý mladík ocitl v krizi. Začal studovat tzv. svobodná umění – gramatiku, rétoriku, dialektiku... V průběhu tohoto období, když navštěvoval školu vedenou kněžími, v něm postupně dozrávalo rozhodnutí vstoupit do řehole. S jistými obavami a znepokojením se tehdy mluvilo o nově založeném klášteře opata Roberta z Molesme. Povídalo se, že tamější mniši v Cîteaux chtěli přísně a co nejvěrněji zachovávat reguli sv. Benedikta, v kruté zimě spali v nevytopených celách, žili z plodů své namáhavé práce na poli a každou noc přerušovali spánek kvůli chórové modlitbě. Bernard se však cítil přitahován právě tímto osamělým místem.

Když se Bernardovi bratři dozvěděli o jeho plánu, dělali všechno pro to, aby ho od jeho úmyslu odradili, a doporučili mu, aby i vzhledem ke svým intelektuálním schopnostem studoval na některé ze známých škol v Německu. Pro mladého studenta to byl

tvrdý boj: svět, anebo Bůh? Cestou do Německa, kde si s bratry domluvili místo setkání, si vzpomněl na svoji matku. U nejbližšího kostela sesedl z koně a klekl si, aby se pomodlil. Tehdy se jeho srdce naplnilo nejprve lítostí a potom takovým jasem, že se definitivně rozhodl. Když bratři po tomto silném zážitku milosti potkali Bernarda na dohodnutém místě, byl úplně proměněný: jeho tvář zářila a tomuto silnému vyzařování nedokázal odolat žádný z nich. Nejenže přijali jeho rozhodnutí žít zcela pro Boha, ale později také jeho strýc, matčin bratr, a pak – jeden po druhém – ho i jeho pět bratrů následovalo do kláštera. Nakonec přišel i jeho otec a sestra Humbeline.

Bylo to koncem dubna roku 1112, když dvaadvacetiletý Bernard spolu se svými rodnými bratry a dalšími 24 mladými muži vstoupil do kláštera v Cîteaux. To byla jedinečná událost v dějinách mnišství.

Založení kláštera v Clairvaux

U Bernarda se projevila horlivost člověka zamilovaného do Boha; a touto horlivostí všechny zapálil. Už po třech letech poslal opat z Cîteaux tehdy jen pětadvacetiletého mnicha Bernarda do Clairvaux, aby tam založil nový klášter. Ačkoliv byl tak mladý, otcovsky, ba až mateřsky pečoval o každého jednotlivého mnicha, který mu byl svěřen. Byl přesvědčen: „*Představený musí být víc matkou než učitelem. Celé jeho úsilí by mělo směřovat k tomu, aby ho spíše milovali, než aby se ho báli.*“ Této pedagogice se naučil od své matky, ale ještě ve větší míře od samotné Panny Marie. A tak se Bernardův klášter během jeho života rozrostl na přibližně 200 mnichů a 500 laických bratří.

Duchovní přitažlivost mladého opata pramenila z jeho sjednocení s Kristem. Je považován za zakladatele a průkopníka středověké mystiky zaměřené na Krista (kristocentrické mystiky). Trpící Spasitel, kterému se z otevřeného srdce vylévá Boží slitování na všechno tvorstvo, se ho naplno zmocnil. Od své první vánoční vize v dětství rozjímal stejně rád o vtělení věčného Slova. Bůh se stal člověkem, aby nás lidi zbožstil. Hořel touhou přivést duše k tomuto jejich původnímu určení.

A byl přesvědčen: Tak jako se věčné Slovo stalo člověkem skrze Marii, tak to bude znovu ona, kdo způsobí zbožště-

**Bartolomé Esteban Murillo (1617-1682):
Zjevení Panny Marie sv. Bernardovi**

ní duší. Ano, Bernard byl rovněž skutečným mariánským mystikem. Vděčil za to jednak své matce, ale do ještě větší míry zvláštní milosti vroucího sjednocení se s Pannou Marií, jež přebývala v jeho nitru a ovlivnila tak celé jeho myšlení a konání.

Doctor marianus

Za opata Bernarda dosáhla mariánská úcta v cisterciáckém řádu jedinečného rozkvětu. Všechny kláštery nesly její jméno jako vyjádření úcty a vzdání holdu Královně nebe a země: Mariino údolí (Mariental), Maria hvězda (Mariastern), Brána nebeská atd. Mnohá z těchto pojmenování známe ještě i dnes. To, co sv. Bernard o Panně Marii napsal a řekl, patří k nejvzácnějším perlám křesťanské literatury

a západní mariologie. V každém případě jeho spisy nejsou výsledkem intenzivního teologického studia, nýbrž plodem jeho mystické zkušenosti, daru milosti, pro niž otevřel svoji duši pokorou a bezpodmínečnou odevzdaností, plnou důvěry.

Traduje se, že mladý student Bernard se jednou s velkou zbožností modlil v kostele Sainte Marie du Châtillon před sochou Panny Marie modlitbu *Ave maris stella* (Zdravas, hvězdo mořská). Při prosbě: „*Ukaž se, Matko,*“ odhalila Panna Maria svoji hrud' a svažila mu ústa svým mateřským mlékem – tak to viděl ve vizi. Jakou útěchu přitom pociťoval mladý Bernard ve své duši, to se později odrazilo v jeho kázáních a spisech: „*Pokud také ty nacházíš ve všem, co se týká Marie, pouze*

lásku, mírnost, dobrotu, něžnost a milosrdenství, pak děkuj Bohu, který ti v nejlaskavějším milosrdenství dal takovou prostřednici, ve které není nic, ale vůbec nic, co by nevzbuzovalo důvěru.“ Bernard měl možnost pocítit také osobní lásku Panny Marie, když se na jaře roku 1146 s živou vírou obrátil k Matce Boží před sochou v klášteře Affligem u Bruselu: „*Bud' pozdravena, Maria!*“ (Ave, Maria!) Tehdy socha ožila a nebeská Matka odpověděla: „*Pozdravuji tě, Bernarde!*“ (Salve, Bernarde!) Svatý Bernard vypráví o tom, co sám zakusil, a povzbuzuje i nás k velké důvěře: „*Maria otevírá svoje lůno milosrdenství všem, aby všichni mohli přijmout z její plnosti: vězněný osvobození, nemocný uzdravení, zarmoucený potěšení, hříšník odpuštění, spravedlivý milost, anděl radost.*“

Bernard je pravým trubadúrem Panny Marie. Jako bylo v jeho době nejvznešenější povinností rytíře chránit urozené dámy a dvořit se jim, tak také on opěvuje velikost a krásu Paní svého srdce: „*Odstraň Marii, tuto mořskou hvězdu, hvězdu velkého a nebeského moře, co zůstane, když ne hustá mlha a stín smrti a nejtemnější temnoty?*“ Matka Pána Ježíše, Matka Vykupitele se měla pro svoji mimořádnou účast na oběti svého Syna podle Božího plánu spásy stát Matkou všech lidí, a proto má i toto jedinečné povolání – být zprostředkovatelkou všech milostí, protože Vykupitel do ní „*bez míry vložil všechny svoje poklady*“. Proto nás Bernard vyzývá: „*Celým svým srdcem, celou vroucností své mysli, celou svojí oddaností uctíváme Marii, protože je to vůle toho, který chtěl, abychom měli všechno skrze Marii.*“

**Filippino Lippi (1457-1504):
Zjevení Panny Marie sv. Bernardovi**

Dne 22. prosince 1146 se opat Bernard vydal na cestu, aby kázal při otevření zasedání říšského sněmu v císařském dómu (katedrála Panny Marie a svatého Štěpána) v městě Speyer a aby mocná knížata získal pro křížáckou výpravu. Když se rozšířila zpráva o jeho příchodu, tisíce lidí mu vyšly vstříc a s hořícími svícemi a fakulemi ho v zimní noci doprovázely na půlnoční mši svatou; tak se o tom píše v církevní kronice města Speyer. Do katedrály přišlo dokonce mnoho nemocných z města a okolí v naději, že se uzdraví dotykem tohoto Božího muže. Bernard byl dojat, když viděl velký zástup věřících. Po schodech vystupoval do císařského dómu, jehož průčelí osvětlovaly fakule, a žehnal nemocným. Chromí vstávali, mrzáci s jásotem vyhazovali svoje berle do vzduchu a slepým se navrátil zrak. Bernard se s úctou uklonil před vyobrazením nebeské Královny nad vstupním portálem. Byly Vánoce, 25. prosince 1146. Tisíce li-

dí vroucně a slavnostně zpívaly hymnus *Salve Regina* (Zdrávas, Královno, Matko milosrdenství...). Ještě nikdy nebyl Bernard tak dojatý. Když přišel k oltáři, obrátil se k přítomným. Silným, jasným hlasem přidal na konci hymnu chvalozpěv na Marii, který všichni opakovali a který se od té doby stal součástí velké mariánské závěrečné antifony: „*Ó clemens, ó pia, ó dulcis Virgo Maria!*“ (Ó milostivá, ó milující⁽¹⁾, ó přesladká Panno Maria!)

V jednom z jeho nejkrásnějších osmnácti kázání o Panně Marii, která se nám dochovala, popisuje Marii slovy plnými útěchy jako zářivou mořskou hvězdu, která v každé situaci přináší záchranu a pomoc:

*„Když pozoruješ,
jak tebou na životní cestě
spíše zmitají vichřice a bouřky,
než abys krácel po pevné zemi,
měj pohled pevně upřený na tuto
zářivou Hvězdu.*

*Když na tebe dorážejí vichry pokušení,
když narážíš na skaliska útrap,
pohlédni na Hvězdu, vzyvej Marii!
Když se zmitáš ve vlnách pýchy,
ctízádnosti, toneš ve vlnách nactiutrhání,
žárlivosti, obrať se k té Hvězdě,
vzyvej Marii!*

*V nebezpečí, úzkostech,
v pochybnostech mysl na Marii,
vzyvej Marii!
Její jméno ať se neztratí z tvých rtů,
ať nevymizí z tvého srdce.
A abys získal podporu její přímlyvy,
neodkláněj se od vzoru jejího života!*

*Když ji následuješ, nezabloudíš.
Vzyvej ji, a nebudeš si zoufat.
Na ni mysl, a nikdy se nezmýlíš.
Pokud tě ona drží, nikdy nepadneš.
Když tě ona chrání, nepoznáš strach.
Když tě ona vede, neunaviš se.
Když je ti milostivá, dosáhneš cíle.“*

*Z Vítězstvo Srdca 150/2023
přeložil a upravil dd*

Poznámky:

⁽¹⁾ V češtině se v modlitbě *Zdrávas, Královno* modlíme: *ó přívětivá*. [pozn. překl.]

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

se ho potom dostalo také jim. Bůh totiž dopustil, že všichni upadli do neposlušnosti, aby všem prokázal milosrdenství.

Evangelium - Mt 15,21-28

Ježíš odešel z Genezareta a odebral se do tyrského a sidónského kraje. A tu z toho kraje vyšla jedna kananejská žena a křičela: „Smiluj se nade mnou, Pane, synu Davidův! Moje dcera je krutě posedlá.“ Ale on jí neodpověděl ani slovo. Jeho učedníci k němu přistoupili

a prosili ho: „Pošli ji pryč, vždyť za námi křičí.“ Odpověděl: „Jsem poslán jen k ztraceným ovcím domu izraelského.“ Ona mezitím přišla, klaněla se mu a pravila: „Pane, pomoz mi!“ On jí však odpověděl: „Není správné vzít dětem chléb a hodit ho psíkům.“ Ona řekla: „Ovšem, Pane, jenže i psi se živí kousky, které padají ze stolů jejich pánů.“ Nato jí řekl Ježíš: „Ženo, jak veliká je tvá víra! Staň se ti, jak si přeješ.“ A od té chvíle byla její dcera zdravá.

Svědkové víry: sv. František Xaverský

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

setkává s Ignácem z Loyoly. Ten mu dává duchovní cvičení a mění jeho život. A on opouští celou svou světskou kariéru a stává se misionářem. Stává se jezuitou, skládá sliby. Pak se stává knězem a vydává se evangelizovat, je poslán na Východ. V té době cesty misionářů na Východ znamenaly posláni do neznámých světů. A on jde, protože je plný apoštolské horlivosti.

Byl tedy prvním z velkého zástupu misionářů, misionářů zapálených pro moderní dobu, ochotných snášet nesmírné obtíže a nebezpečí, dosáhnout zemi a setkat se s národy ze zcela neznámých kultur a jazyků, misionářů vedených pouze velmi silnou touhou dát poznat Ježíše Krista a jeho evangelium.

Za necelých jedenáct let vykonal mimořádné dílo. Misionářem byl víceméně jedenáct let. Cestování lodí bylo v té době velmi náročné a nebezpečné. Mnoho lidí zemřelo během plavby následkem ztroskotání lodí nebo nemocí. Dnes bohužel umírají, protože je necháváme umírat ve Středozemním moři... Xaver stráví na lodích přes tři a půl roku, což je třetina celého trvání jeho misie. Na lodích strávil více než tři a půl roku, aby se dostal do Indie a pak z Indie do Japonska. Dost se pohybuje.

Přijíždí do indického Goa, hlavního města portugalského Orientu, kulturní a také obchodní metropole. Xaver si tam zřizuje svou základnu, ale nezastavuje se tam. Vydává se evangelizovat chudé rybáře na jižním pobřeží Indie, učí děti katechismu a modlitbám, křtí a léčí nemocné. Pak během jedné noční modlitby pocítil, že musí jít za hranice Indie. Zanechal již započaté dílo v dobrých rukou a odvážně se vydal na Moluky, nejvzdálenější ostrovy indonéského souostroví. Pro tyto lidi neexistovaly žádné horizonty, šli dál... Takovou odvahu měli tito svatí misionáři! I ti dnešní, ano, nejdou lodí tři měsíce, ale letadlem 24 hodin, ale pak je to tam stejné. Musí se tam dostat a cestovat tak daleko, musí se usadit někde v lesích... A tak to je. A v té době na Molukách přeložil Xaver katechismus do místního jazyka a vyučoval ho. Jaké jsou

jeho pocity, pochopíme z jeho dopisů. Píše: „Nebezpečí a utrpení, přijatá dobrovolně a výhradně z lásky a služby Bohu, našemu Pánu, jsou poklady bohaté na velkou duchovní útěchu. Zde by člověk za několik let mohl přijít o oči z příliš mnoha slz radosti!“ (20. ledna 1548) Plakal radostí, když viděl Boží dílo.

Jednoho dne se v Indii setkal s Japoncem, který mu vyprávěl o své vzdálené zemi, kam se dosud žádný evropský misionář nevydal. A František Xaverský měl v době apoštolský neklid jít dál, a tak se rozhodl co nejdříve odjet a dostal se tam po dobrodružné cestě na čínské džunce. Tři roky v Japonsku jsou velmi náročné kvůli podnebí, protivníkům a neznalosti jazyka, ale i zde zasetá semínka přinesou velké ovoce.

Velký snílek Xaver v Japonsku pochopil, že rozhodující zemí pro misii v Asii je jíná: Čína. Díky své kultuře, historii a velikosti vykonávala nad touto částí světa faktickou nadvládu. I dnes je Čína skutečným kulturním středobodem, s velkou historií, krásnou historií... A tak se vrací do Goa a krátce nato se znovu vydává na cestu s nadějí, že vstoupí do Číny. Jeho plán však ztroskotat: zemřel u bran Číny, na malém ostrově Šang-čchuan u čínského pobřeží, kde marně čekal na možnost přistát na pevnině poblíž Kantonu. Dne 3. prosince 1552 umírá zcela opuštěný, jen vedle něj stojí Číňan, který na něj dohlíží. Tak končí pozemská pouť Františka Xaverského. Zestárl, kolik mu bylo let? Bylo mu už osmdesát? Ne... Bylo mu teprve šestačtyřicet, celý život se horlivě věnoval misii. Opustil civilizované Španělsko, veškerou svou kulturu, a dorazil do nejkulturnější země tehdejšího světa, do Číny,

a zemřel před velkou Čínou v doprovodu Číňana. To vše je symbolem.

Jeho intenzivní činnost byla vždy spojena s mystickou a kontemplativní modlitbou, se sjednocením s Bohem. Nikdy nezanechal modlitby, protože věděl, že v ní je síla. Ať byl kdekoli, staral se o nemocné, chudé a děti. Nebyl „aristokratickým“ misionářem: vždy se věnoval těm nejpotřebnějším, dětem, které nejvíce potřebovaly vzdělání, katechezi. Chudým, nemocným... Šel až na samou hranici péče. A tam rostl do velikosti. Láska ke Kristu byla silou, která ho hnala na nejvzdálenější hranice za neustálé dřiny a nebezpečí, překonával s ní neúspěchy, zklamání a sklíčenost, ba dávala mu útěchu a radost, že Krista následuje a slouží mu až do konce.

Je to právě svatý František Xaverský, kdo vykonal tuto velkou věc, v takové chudobě a s takovou odvahou: kéž by nám dal trochu z této horlivosti, z této horlivosti žít evangelium a hlásat evangelium. Tolik mladých lidí, tolik mladých lidí dnes, kteří mají takový neklid a nevědí, co s tím neklidem dělat... Podívejte se na Františka Xaverského, podívejte se na obzor světa, podívejte se na národy, které jsou v takové nouzi, podívejte se na tolik lidí, kteří trpí, na tolik lidí, kteří potřebují Ježíše. A jděte, mějte odvahu. I dnes existují odvážní mladí lidé. Myslím na tolik misionářů například v Papui-Nové Guinei, myslím na své přátele, mladé lidi, kteří jsou v diecézi Vanimo, a na všechny, kteří šli... tolik mladých lidí, kteří jdou evangelizovat po vzoru Františka Xaverského. Kéž nám všem Hospodin dá radost z evangelizace, radost z toho, že můžeme pokračovat v tomto velmi krásném poselství, které nás a všechny činí šťastnými. Děkuji.

Zdroj: <https://www.vaticannews.va/cs>
(Redakčně upraveno)

PRVNÍ SOBOTA NA KLOKOTECH - 2. září 2023

P. Martin Sedloň, OMI - misionář milosrdenství • Téma: „Boží slovo jako lék“

PROGRAM: 15.30 tematická přednáška v Emauzích • 16.30 růženec a svátost smíření

• 17.00 mše svatá. Živý přenos mše svaté můžete sledovat na www.klokoty.cz.

Srdečně zvou Římskokatolická farnost Tábor-Klokoty a Obláti Panny Marie Neposkvrněné.

Maminka Markéta (28)

Život matky Dona Boska

Kapitola 29

MAMINČINA ZAHRAHA A „VELKÁ VÁLEČNÁ HRA“

Sázení fazolí

Během jara roku 1847, když byl přijat první chlapec, maminka jako dobrá hospodyně proměnila kousek louky v zahradu. Pracovala na ní po chvilkách každý den, protože proměnit louku v zahradu se zdá jednoduché pro toho, kdo to nezamýšlí udělat, ale je to práce těžká a důmyslná. Zryla, pohnojila, zasela a zalévala, jak to má být, a zahrada začala dávat salát, papriku, rajčata, cibuli, fazole, mrkev, olej... V jednom dopise jedné hraběnky se Don Bosco mezi jiným ptá, jestli náhodou nemá „určitý druh fazolí“, které by maminka chtěla zasadit na zahradu.

Don Bosco pomohl mamince zahrádku oplotit, aby tam někdo během veselých rekreačních nevyšel a nepošlapal záhony. Zahrada maminky Markéty byla pro chlapce, kteří přicházeli bydlet nastálo, a bylo jich stále víc, opravdovým pokladem. Felice Reviglio vzpomíná (jak jsme to již napsali předtím), že na oběd a večeri mívali „polévku a chléb a mohli si vzít z blízké zahrady zeleninu, která sloužila jako příloha“.

Doba band, nazývaných Cocche

Periferie severního Turína v těch letech byla ovládána bandami nazývanými Cocche, definovanými v policejních hlášeních jako „spolky bezuzdných mladíků, které byly přítomny na ulicích vedoucích do města ke škodě mírumilovných občanů“. Odchod vojáků do války rozpoutal vznik těchto band, ze kterých nejsmutněji proslulé byly „Gambero“, „Moschino“, „Pád“, „Bullone“, „Santa Barbara“. Útočily na lidi, byly je holemi, ohrožovaly je kameřem a okrádaly je. Někdy se také pustily do sebe kvůli splácení účtů nebo kontrole území. Byly to opravdové boje na loukách se zraněnými a mrtvými, jakým byl např. Paolo N., 16 let, zabítý 11. 4. no-

žem a ponechaný na louce na předměstí Dora. Don Bosco na to vzpomínal s hořkostí: „Někdy ty střety byly nekonečné.“ Častokrát volal policii, ale policie nebyla ochotná míchat se a oddělovat od sebe bojující strany. On sám se někdy mezi ně vrhl a jednal pohlavky a ranami, ale i sám dostal nějakou tu ránu, po které měl modřinu.

„Veliká hra na válku“

V takový den mu maminka Markéta musela přiložit na bouli studený obklad a vyčinit mu pro jeho příliš velkou odvalu: „Nevidiš, že ani policajti to nedělají? Jednou tě dopíchají noži a potom »sbohem, snílku«.“

Namísto toho, aby se řídil maminčinými radami, Don Bosco přemýšlel. Najednou dostal nápad a vyjádřil ho podivnými slovy, která maminka ani nechápala: „Chtějí válku?“ řekl. „Já ji pro ně udělám na loukách u Oratoře.“

Giuseppe Brosio byl jeden jeho mladý přítel, „válečný veterán“, který bojům rozuměl. Don Bosco ho pozval, aby oblékl uniformu i se všemi vojenskými ozdobami a přišel do Oratoře a začal „vojenská cvičení“. Brosio to přijal, ale řekl: „Ale kde jsou pušky? Bez pušek se nedají konat vojenské manévry, ani hrát si na válku.“ Don Bosco měl přátele ve vládě (která sídlila v Turíně), požádal ministerstvo obrany, aby mu dali stovku starých vyřazených pušek, aby si jeho chlapci mohli hrát. Jeho prosba byla přijata kladně a v neděli odpoledne začala „velká válečná hra“.

Battista Francesia, který byl tehdy chlapcem, vzpomíná takto: „To bylo něco nepopsatelného. Když se odpoledne po obědě otevřely místnosti, kde jsme měli různé nástroje pro rekreaci, bylo to ohromující, vrhnout se na pušky bez bodáků, s velikou pažbou. Pyšně, s úctou a s určitou vznešeností se konala různá vojenská cvičení. S chvěním myslím na to, jak maminka chodila podél své zahrady, aby ji bránila před »vojáky«.“ Brosio, „terč“, vzpomíná: „Maminka Dona Boska šla ve-

čer synovi naproti k bráně a říkala mu: »Jsi ještě živý?« Syn jako by to neslyšel. Když si sedl na židli anebo na pohovku, ihned usnul.“

Hra na válku pokračovala po dlouhou dobu, o nedělích roku 1848, 1849 a také 1850. Lidé utíkali, sotva slyšeli zvuk trubky, a pokřikovali na „bojující“. Pochody, obraty, útoky na bajonet. Pak rozdělení na dvě bojující strany. Pak se podle rozkazů velitele shromáždili na opačných koncích louky a na znamení začala bitva velikým huráááá..., pak se namířily pušky připravené k výstřelu. Pak se šlo na bodáky, běhali kolem sebe a snažili se jeden druhého překvapit. Nakonec bylo třeba autority Brosia i Dona Boska, aby od sebe oddělili bojující strany a prohlásili bitvu za ukončenou. Lidé jim tleskali a Don Bosco obcházel zpoceně „vojáky“ a nabízel karamelky.

Krize maminky Markéty

Bylo to pravděpodobně jedné neděle roku 1850, když se stala tato hrozná věc. Chlapců, kteří bydleli u Dona Boska a maminky Markéty, bylo 25. Byl to hezký výkon, postarat se o ně, udržovat je čisté a udržovat také jejich ubohé oblečení. Maminka Markéta sušila jejich košile mezi zeleninovými záhony také tuto neděli. V tuto neděli odpoledne začaly jako obvykle „velké manévry“.

Giovanni Bonetti, jeden z chlapců, kteří žili vedle maminky Markéty, vyprávěl podrobně v díle „Dějiny Oratoře svatého Františka Saleského“ na straně 119 toto: „Maminka Markéta... byla mi dopřána radost, že jsem s ní mohl žít a zakoušet její mateřskou lásku. Kromě toho, co jsem až doposud vyprávěl a bude tématem budoucího vyprávění až do roku její smrti 1856, slyšel jsem sám z jejích úst vyprávět osobně toto.“ (Vyšla i Bonettiho kniha pod názvem „Pět záblesků z Salesiánské oratoře“.)

„Jednou malé vojsko způsobilo velkou nelibost člověku, který nám byl po Donu Boskovi nejmilejší, chci říct mamince Markétě. Její zahrádka, pilně obdělávaná a osetá nám sloužila salátem, cibulí, česnekem... a rostlinami, které byly chloubou, jako je šalvěj, máta. Jednou byl veliký svátek, »válečný veterán« shromáždil své vojsko a rozdělil je na dvě části a chtěl pobavit přihlížející diváky simulací bitvy.

Tragický osud dětí v Súdánu

Vydal jim vhodné rozkazy, stanovil, která ze stran má až kam ustupovat a která se má tvářit jako vítězná. Měl na paměti obranu zahrádky, a tak vítězům doporučoval, až přijdou k plotu, aby se tam zastavili. Převzal velení, dal signál k zahájení bitvy.

Dva útvary s mohutným huráááá, jeden z jedné strany hříště, druhý z opačné, začaly své tahy, mířily na sebe dřevěnými puškami. Na slavnostní povel »Nabít a vystřelit!« pomalý postup a ústup budily dojem, že se jedná o skutečnou bitvu. Diváci kolem hltili tuto podívanou s vykulenými očima a nadšeně tleskali, křičeli výborně, výborně! Tento bouřlivý potlesk zapálil v bojujících stranách vojenského ducha, a to tak, že v určitém bodě vítězná strana přeskočila poražený plot a tlačila se dál, a tak se bitva přenesla do zahrady maminky Markéty. Plot byl rozdupán. V krátkém okamžiku bylo všechno pošlapáno a zničeno. »Válečný veterán« křičel, troubil, ale pro smích a tleskání lidí nebylo nic slyšet. Když se oba útvary znovu seřadily, nezůstalo ze zahrádky nic. Při takovém pohledu se paní Markéta snad domnívala, že tento útok byl hezky připraven, aby divadlo bylo krásnější, a obrátila se na syna se slovy, která spravedlivě cítila: »Podívej se, podívej se, Jeníku, na to, co mi tu udělali! Zničili mi celou moji zahradu.« Don Bosco ji uklidňoval slovy: »Maminko, co chcete dělat? Vždyť jsou mladí!« Na závěr všeho, celý zdrcený kvůli tomuto neštěstí, jí řekl vzácná slova. (Pět záblesků..., s. 310 a následující)

Ten večer pravděpodobně Markéta pocítila celou tíhu svých 62 let. Chlapci šli spát a ona jako obvykle měla před sebou hromadu šatstva na spravování. Spolu s Donem Boskem zašívala košile, kalhoty, které chlapci před spaním zanechali vzadu na lůžku proto, aby je tam ráno našli spravené, protože neměli co jiného obléci. V jednom okamžiku Markéta odložila jehlu vedle olejové lampy.

„Jeníku,“ zašeptala, „jsem unavená. Nech mě vrátit se do Becchi. Pracuji od rána do večera, jsem ubohá stará žena a tito chlapci mi vždycky všechno zničí. Už nemohu dál.“

Don Bosco se díval do tváře své matky a cítil, jak se mu svírá hrdlo. Nepodařilo se mu říct jedině slovo: nebyl ani schopen

Dětský fond OSN (UNICEF) zpřístupnil tragickou bilanci životů dětí v súdánské válce.

Brutální konflikt v Súdánu trvá již více než 100 dní a UNICEF obdržel zprávy o až 2 500 případech závažného porušování práv dětí, což je v průměru nejméně jeden případ za hodinu. Vzhledem k tomu, že se jedná pouze o čísla nahlášená zdrojem UNICEF, je pravděpodobné, že skutečné číslo je mnohem vyšší, a připomíná každodenní dopad krize na ty nejzranitelnější v zemi, kde humanitární pomoc potřebuje téměř 14 milionů dětí.

„Rozsah dopadu, který měl tento konflikt na děti v Súdánu za posledních 100 dní, je téměř nepochopitelný,“ řekl Ted Chaiban, náměstek generálního ředitele UNICEF pro humanitární intervence a zásobovací operace, který Súdán osobně navštívil. „Rodiče a prarodiče, kteří prožili předchozí cykly násilí, se musí nyní dívat na to, jak jejich děti a vnoučata procházejí podobnými strašnými zkušenostmi. Každý den jsou děti zabíjeny, zraňovány, unášeny, a vidí, jak jsou poškozovány, ničeny nebo rabovány školy, nemocnice, životně důležitá infrastruktura a životně důležité zásoby, na které spoléhají.“

V konfliktu bylo zabito nejméně 435 dětí a nejméně 2 025 jich bylo zraněno.

Kromě úmrtí a zranění UNICEF obdržel alarmující zprávy o stupňujících se útocích na zdravotnická zařízení v některých částech Súdánu. Odhaduje se, že 68 % nemocnic v nejhůře postižených oblastech muselo přerušit provoz a nejméně 17 nemocnic bylo bombardováno. Mnoho dalších nemocnic bylo pravděpodobně přeměněno na vojenské základny a opakovaně se objevují zprávy o útocích na sanitní vozy.

Po více než třech měsících konfliktu byly v důsledku násilností vyhnány ze svých domovů miliony rodin. Před krizí bylo v Súdánu vnitřně vysídleno téměř 3,8 milionu lidí, z toho 1,9 milionu dětí. Dalších 1,7 milionu dětí bylo vyhnáno ze svých domovů a nyní se pohybují v rámci Súdánu a překračují jeho hranice, přičemž jsou ohroženy hladem, nemocemi, násilím a odloučením od svých rodin. Přibývá také zpráv o únosech, verbování dětí do ozbrojených skupin, etnickém násilí a genderovém násilí na ženách a dívkách, přičemž 4,2 milionu žen a dívek je ohroženo genderovým násilím.

Omezení pohybu v důsledku bezpečnostní situace, administrativní a byrokratické překážky, stejně jako odepření přístupu humanitární pomoci znemožňují poskytování tolik potřebné pomoci těm, kteří ji zoufale potřebují, a představují hrozbu pro humanitární pracovníky. Spolu s ničením a rabováním důležitých zásob a zařízení tak bylo nejméně 690 000 dětí vystaveno vážné akutní podvýživě a 1,7 milionu dětí mladších jednoho roku hrozí, že nebudou moci dostat základní očkování, což zvyšuje riziko epidemii.

„Posledních 100 dní ukázalo, že stejně jako v každém konfliktu jsou přímé i nepřímé důsledky pro děti a rodiny zničující, a bez společné akce, včetně závazku stran konfliktu zastavit boje a respektovat mezinárodní právo, se bude závažné porušování práv dětí jen zhoršovat,“ uvedl Chaiban. „Bez zaručeného, bezpečného a neomezeného přístupu humanitárních pracovníků a životně důležitých dodávek a bez naléhavě potřebných dodatečných finančních prostředků bude budoucnost milionů dětí viset na vlásku.“

Podle <https://www.vaticannews.va/cs>

utěšit tuto ubohou ženu. Udělal jenom jediné gesto: ukázal jí na kříž, který visel na zdi. Tato stará maminka pochopila. „Toto všechno, co jste udělali těm nejmenším, mně jste udělali,“ řekl Pán.

Zase sklonila hlavu nad roztrhanými kalhotami. Už nikdy nežádala, aby se mohla vrátit ke svým vnoučatům. Svá poslední léta stráví mezi těmito křiklouny, obhroublými, kteří potřebovali matku. Jenom někdy pozvedne víc oči k Ukřižo-

vanému, aby si vyprosila sílu, stará, ubohá a unavená.

(Pokračování)

Redakčně upraveno
Pramen: BOSCO T., Maminka Markéta,
Život matky Dona Boska.
Překlad P. Jan Ihnát. Matice
cyrilometodějská s. r. o., Olomouc 2006.

(Kniha je vyprodaná.)

Pondělí 21. 8. 2023

6:05 Bol som mimo: Jan Eriksen **7:15** V pohorách po horách: Dráteničky **7:25** Na startu: Denisa Švecová **7:50** Klapka: S Milanem Šebestou **9:05** Krajina paměti **9:30** Outdoor Films s Abhejalí Bernardovou: Extrémní dálková plavkyně – Oceans Seven **11:00** Absolventi: Emil Farbiak [P] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svaté z kostela sv. Víta, Příchovice **13:10** Hledání skrytých svatých míst: Ostrov Tinos **14:00** Za obzorem: S fotografem a reportérem Davidem Macháčkem **14:40** Poušť chřestýšů **15:45** Noční univerzita: Eduard Stehlík – Legendy a omyly kolem atentátu na Heydricha **18:00** Sedmihlášky (102. díl): Hnalo dívka krásy **18:05** Od slunéčka do tmy: Podbálovský hastrman **18:10** Legendární sestava Poutníků na Mohelnickém dostavníku 2015 **18:35** Milosrdní bratři v Čechách a na Moravě **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** V poušti Karakum **19:45** Přejeme si... **20:05** 21. srpen 1968: 55 let poté [L] **21:10** Poutníci času: S Jindříchou Grecovou **21:25** Za obzorem: S fotografem a reportérem Davidem Macháčkem **22:05** Koncert – Martin Harich a Eva **23:40** Přesl jsem hranici **0:35** Železné hory **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 22. 8. 2023

6:05 Bol som mimo: Peter Lipták **7:00** ARTBITR – Kulturní magazín: Sousoší Svaté rodiny na Antonínku **7:15** Kaplani naděje: Michal Hrnčiarik **7:25** V pohorách po horách: Klokočské skály **7:35** Přejeme si – koncert Pavla Helana s hosty: Ukrajina jsi ty **9:10** Poutníci času: S Martinem Tolarem **9:26** Proměna duchovního malířství napříč staletími: Výtvarná díla v křesťanství s Mons. Josefem Gazdou **9:46** Mladí salesiánští misionáři 2016 – Nový Zéland **9:55** Noční univerzita: Mgr. Zdeněk Halas, Ph.D. – Archimédův palimpsest **11:15** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka: Moravský Krumlov – údolí Oslavy – Třebíč **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svaté se slavnými sliby z kláštera Naší Paní nad Vltavou v Poličanech **13:30** Don Rua – nástupce **14:00** Za obzorem: Projekt Obase **14:40** Groteskny Harolda Lloyda: On záračným studentem **16:00** Muzikanti, hrajte: Moravanka **17:10** Karol Herian – významný odborník a vzácný přítel **18:00** Sedmihlášky (102. díl): Hnalo dívka krásy **18:05** Od slunéčka do tmy: Tisúvek **18:10** Animované příběhy velikánů dějin: Pocahontas (1595–1617) **18:40** V pohorách po horách: Gruň – Beskydy **18:55** Zpravodajské Noeviny: 22. 8. 2023 [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:45** Přejeme si... **20:05** Klapka: S Lubomírem Patschem **21:10** Čalantika **21:30** Za obzorem: Projekt Obase **22:05** Radek Baborák & Orquestrina na Crossroads 2021 **23:00** Za tajemným krokodýlem do Konga **23:55** Prostějov v době koronaviru **0:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 23. 8. 2023

6:05 Zpravodajské Noeviny: 22. 8. 2023 **6:25** Lazníci z Hřiňovej **6:45** Noční univerzita: Eduard Stehlík – Legendy a omyly kolem atentátu na Heydricha **9:00** Generální audience papeže Františka [L] **10:00** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka: Krajina okolo Javořice **10:25** Poletuchy: Na skok do Štramberka **11:10** Klíč zbraní **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svaté z kostela sv. Kunhuty v Čejkovicih **13:10** V pohorách po horách: Boží hora – Žulovská pahorkatina **13:20** Beata Hlavenková a Kapela snů na Crossroads 2021 **14:00** Za obzorem: Architekt

TELEVIZE

DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.

■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

Jan Soukup **14:30** Malý Cambridge **14:55** Jak si mě našel Antonín z Padovy **15:35** Zpravodajské Noeviny: 22. 8. 2023 **16:00** 21. srpen 1968: 55 let poté **17:05** Pod ostravským nebem: Zastavení v ostravských sakrálních stavbách **17:30** Můj chrám: Kostel Povýšení sv. Kříže ve Strání a Ondřej Beněš **18:00** Sedmihlášky (102. díl): Hnalo dívka krásy **18:05** Od slunéčka do tmy: Poklad na Matinkách **18:15** Strýček Emu: Valentýn **18:30** Hlubinami vesmíru s dr. Markem Skarkou: Exoplanety **19:10** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Unrest – Švýcarsko **19:45** Přejeme si... **20:05** Když bolí duše: Fóbie **21:10** Poutníci času: S Martinem Stillere **21:30** Za obzorem: Architekt Jan Soukup **22:05** Noční univerzita: Michelle Moran – Jedno ti schází **23:15** Generální audience papeže Františka **23:35** Hledání skrytých svatých míst: Ostrov Tinos **0:25** Příběhy psané životem: Rozvod **1:15** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 24. 8. 2023

6:05 Bol som mimo: Vďaka Bohu za Cenacolo! – Vladimír Bočev a Martin Hobilík **7:05** Nigérie – soužití **7:40** Groteskny Laurela a Hardyho: Laurel a Hardy v cizinecké legii **9:00** Blízko nebe **9:30** Outdoor Films s Klárou Kolouchovou (63. díl): První Češka, která se pokusila zdolat nejtěžší horu světa, K2 **11:05** Tichý hlas pod věží: Čáslav – město Panny Marie **11:25** Setkání: Ivana Vánová **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Záznam děkovné mše svaté u příležitosti blahověření Marie Paschalis Jahn z kostela sv. Vavřince v Sobotíně **13:25** Duchovní krajina Novohradských hor: Sklářské hutě **14:00** Za obzorem: O loutkách a o lektorsko-vzdělávací činnosti Divadla loutek Ostrava **14:30** Ceferino Jiménez Malla – Cikán v nebi **15:00** Do varu s Maxem Kašparů: Křesťan a média **15:15** Generální audience papeže Františka **15:35** Zpravodajské Noeviny: 22. 8. 2023 **16:00** Absolventi: Július Michnik [P] **16:40** Mladí salesiánští misionáři – Austrálie **16:50** Thajsko: Země hadů [P] **18:00** Sedmihlášky (102. díl): Hnalo dívka krásy **18:05** Od slunéčka do tmy: Sýkora **18:15** Cirkus Noeland (8. díl): Roberto, Kekulín a lev Hřiva **18:40** Polské stopy v Olomouci I. **18:45** Okřídlení sousedé: Jiříčky a vlaštovky **19:00** Západní Ťan Šan **19:12** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Joy – Krása motýlích křídel **19:45** Přejeme si... **20:05** Cvrlikání (99. díl): Zdeněk Vřešťál **21:15** Toulky po Slovensku – Kremnica **21:30** Za obzorem: O loutkách a o lektorsko-vzdělávací činnosti Divadla loutek Ostrava **22:00** Pod lampou: 200 let zázraků genetiky **0:20** 60. ročník Jánošíkových dní v Terchově 2022 **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 25. 8. 2023

6:05 Bol som mimo: Od teraz po tvojom – Denis Blaho **7:10** Zachraňme kostely: Kostel sv. Archanděla Michaela v Jiřikově **7:35** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře

(169. díl): Lidičky – Dětské kočovné divadlo Kyjov **9:00** Muzikanti, hrajte: Bojané **10:05** 21. srpen 1968: 55 let poté **11:05** Na úsvitu společných dějin **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svaté z Katolické charismatické konference 2023 **13:15** Jungle Beat – O Amazonii **13:25** Legendární sestava Poutníků na Mohelnickém dostavníku 2015 **14:00** Za obzorem: Kola pro Afriku **14:35** Dobrá obec Dobrá **15:00** Poslední království draků **16:00** Klapka: S Lubomírem Patschem **17:05** Lednický park vypravuje **17:30** Familie Korbel – Příběh z druhé strany **18:00** Sedmihlášky (102. díl): Hnalo dívka krásy **18:05** Od slunéčka do tmy: Janiček Poturčenec **18:15** S NOACHem po Izraeli **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Bells – Květiny **19:45** Přejeme si... **20:05** Kulatý stůl: Válka, mír a naše zodpovědnost **21:30** Za obzorem: Kola pro Afriku **22:05** Irsko, hluboce zakafořená víra **22:25** Jak potkávat svět: S Evou Hudečkovou **23:45** V pohorách po horách: Hranická prapost **0:00** Večer chval: V rámci Celostátní přehlídky zájmové umělecké činnosti církevních škol **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 26. 8. 2023

6:05 Bol som mimo: Štefan Esztergályos **7:10** Milovat až do zapomnění **8:00** Sedmihlášky (102. díl): Hnalo dívka krásy **8:05** Cirkus Noeland (8. díl): Roberto, Kekulín a lev Hřiva **8:30** Bratr oheň: Kláštní volba **8:55** Strýček Emu: Valentýn **9:05** Animované příběhy velikánů dějin: Pocahontas (1595–1617) **9:45** Historie a současnost Matice svatohostýnské **10:15** Mše svatá z Arcidiecézní pouti rodin a dětské pouti: Sv. Hostýn, areál [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini [P] **12:10** Pod lampou: 200 let zázraků genetiky **14:40** Za obzorem: Viktor Velek, muzikolog **15:15** Plnou parou do srdce Beskyd **16:00** (Ne)Mizející svět: MFF Strážnice 2023 **17:40** Velehradská zastavení, díl 3. – Arcibiskup Antonín Cyril Stojan **18:00** Hledání skrytých svatých míst: Meteora **18:45** Storočnica veličána – Alexander Trizuljak **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** SWEEP – Maroko **19:45** Přejeme si... **20:05** Outdoor Films [P] **21:40** Sabina **23:30** Gramofon aneb Hledáme písničku pro všední den **0:35** Smlouva lásky **1:40** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 27. 8. 2023

6:05 Léta letí k andělům: Karel Herbst – salesián, světitel biskup **6:30** Když bolí duše: Krizová intervence **7:35** V pohorách po horách: Ankogel – Vysoké Taury **7:45** Cvrlikání (99. díl): Zdeněk Vřešťál **9:05** Thajsko: Země hadů **10:05** Dědek a jeho kreslený svět: Svěráz jedinečnosti **10:15** Mše svatá – Sv. Hostýn, bazilika Nanebevzetí Panny Marie [L] **11:15** Poutníci času: S Ivanem Petruvem **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:00** Outdoor Films **14:40** Muzikanti, hrajte: Ištvánči **15:40** Naši – osobnosti lidové kultury – Jan Miroslav Krist **16:00** Sabina **18:00** Sedmihlášky (101. díl): Ševče, ševče **18:05** Cirkus Noeland (8. díl): Roberto, Kekulín a lev Hřiva **18:30** Bratr oheň: Bohatý a chudý **19:00** Strýček Emu: Houbový **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Stone Magic – Hrady **19:45** Přejeme si... **20:05** Dokořán: S Nadou Konvalinkovou **20:50** A. Dvořák: Svatební košile: Podzimní festival duchovní hudby 2022 **22:20** Jak potkávat svět: S Irenou Szurmanovou **23:55** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:10** Kaplani naděje: P. Marcin Saj **0:20** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 21. 8. o 20:00 hod.:

Povolanie laik (Božie cesty)

Po tom, ako sa jeho jediná dcéra vyliečila z leukémie, prekonal svoj veľký strach z darovania krvi. Dnes sa už počtom odberov blíži k dosiahnutiu Zlatej Janskej plakety. Tibor Ujlacký svoju angažovanosť pre cirkev ukazuje ako hovorca nitrianskeho biskupstva, dobrovoľník Maltézskej pomoci Slovensko a aj v službe akolytu.

Utorok 22. 8. o 16:05 hod.:

V škole Ducha (Krása človeka)

Duchovná obnova s don Jozefom Lussoňom, SDB, nakrútená v Kúpeľoch Nimnica.

Streda 23. 8. o 16:05 hod.:

Svätá omša zblízka (Obetné dary)

Ktoré obetné dary sú podstatné a ktoré symbolické? Ako súvisia s almužnou? A čo chlieb a víno, ktoré sú materiálom sviatosti Eucharistie, zároveň symbolizujú? Aj o tom sa dozvieme v ďalšej časti relácie Svätá omša zblízka, v ktorej budeme hovoriť o obetných daroch.

Štvrtok 24. 8. o 17:30 hod.:

Doma je doma (Byť kresťanom aj na verejnosti)

Trendom vo svete je presvedčať ľudí, aby si nechali svoje náboženstvo pre seba a praktizovali ho v súkromí. Prečo to však nie je

dobry nápad? O tom a všeličom inom sa bude rozprávať so svojimi hosťami Martina Ostatníková.

Piatok 25. 8. o 16:05 hod.:

Posvätné miesta kresťanskej viery

(Kláštor Zosnutia Panny Márie – 1. časť, dokument)

Kláštor Zosnutia Panny Márie je benediktínsky kláštor postavený na hore Sion. Chrám kláštora je vybudovaný na ruinách byzantskej baziliky Haja Sion a je pomerne nový – jeho stavba sa začala len v roku 1900. Dnes otvára svoje brány pútnikom.

Sobota 26. 8. o 20:30 hod.:

Povolany a vyvoleny (Otec Vincent Capodanno)

Príbeh hrdinského života Božieho služobníka otca Vincenta Capodanno. Originálna dokumentárna dráma z produkcie EWTN nás vráti do čias vietnamskej vojny, kedy odvážne pôsobil ako námorný kaplán.

Nedeľa 27. 8. o 20:35 hod.:

Evangelium podľa Giotta

Keď sa zblízka prizrieme freskám svetoznámeho Giotta na stenách zvyškov kostola Santa Maríja del Aréna v Padove, pochopíme, ako ľudia voľakedy vnímali ilustrované príbehy, a dozvieme sa viac o živote a nábožnosti v stredoveku.

Liturgická čtení

Nedeľa 20. 8. – 20. nedeľa

v mezidobí

1. čt.: Iz 56,1-6-7

Ž 67(66),2-3.5.6+8

Odp.: 4 (*At' tě, Bože, velebí národy, at' tě velebí kdekerý národ!*)

2. čt.: Řím 11,13-15.29-32

Ev.: Mt 15,21-28

Pondělí 21. 8. – památka sv. Pia X.

1. čt.: Sd 2,11-19

Ž 106(105),34-35.36-37.39-40.43ab+44

Odp.: 4a (*Pamatuj na nás, Hospodine, pro náklonnost k svému lidu.*)

Ev.: Mt 19,16-22

Úterý 22. 8. – památka Panny

Marie Královny

1. čt.: Sd 6,11-24a

Ž 85(84),9.11-12.13-14

Odp.: srov. 9 (*Hospodin mluví k svému lidu o pokoji.*)

Ev.: Mt 19,23-30

Středa 23. 8. – nezávazná

památka sv. Růženy z Limy

1. čt.: Sd 9,6-15

Ž 21(20),2-3.4-5.6-7

Odp.: 2a (*Hospodine, z tvé síly se raduje král.*)

Ev.: Mt 20,1-16

Čtvrtek 24. 8. – svátek

sv. Bartoloměje

1. čt.: Zj 21,9b-14

Ž 145(144),10-11.12-13ab.17-18

Odp.: srov. 12 (*At' tvoji zbožní, Hospodine, vypravují o slávě tvé vznešené říše.*)

Ev.: Jan 1,45-51

Pátek 25. 8. – nezávazná památka

sv. Benedikta, Jana, Matouše,

Izáka a Kristína nebo sv. Ludvíka

nebo sv. Josefa Kalasanského

(v ostravsko-opavské diecézi:

památka bl. Metoděje Dominika

Trčky)

1. čt.: Rt 1,1.3-6.14b-16.22

Ž 146(145),5-6b.6c-7.8-9a.9b-10

Odp.: 2a (*Duše má, chval Hospodina! Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Mt 22,34-40

Sobota 26. 8. – nezávazná sobotní

památka Panny Marie

1. čt.: Rt 2,1-3.8-11; 4,13-17

Ž 128(127),1-2.3.4.5

Odp.: 4 (*Hle, tak bývá požehnaný muž, který se bojí Hospodina.*)

Ev.: Mt 23,1-12

BREVIÁŘ PRO LAIKY

19. – 26. SRPNA 2023

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 20. 8.		PO 21. 8.		ÚT 22. 8.		ST 23. 8.		ČT 24. 8.		PÁ 25. 8.		SO 26. 8.	
Antifona	1136	1262	1722	1941	1478	1664	1181	1311	1673	1892	1213	1346	1666	1883
Žalm	784	883	783	881	783	881	784	883	786	884	784	883	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	1136	1263	1723	1941	1479	1665	1182	1312	1481	1667	1213	1346	1666	1883
Antifony	1137	1264	1151	1279	1167	1296	1183	1313	1674	1893	1214	1347	1229	1364
Žalmy	1137	1264	1152	1280	1167	1297	1183	1313	813	914	1214	1347	1229	1364
Krátké čtení a zpěv	1140	1267	1724	1942	1654	1871	1186	1317	1674	1894	1217	1351	1668	1885
Antifona k Zach. kantiku	710	801	1724	1943	1479	1665	1186	1317	1675	1894	1482	1669	1669	1886
Prosby	1140	1268	1724	1943	1655	1872	1186	1317	1675	1894	1218	1351	1655	1886
Závěrečná modlitba	711	802	1478	1664	1479	1665	1480	1666	1482	1668	1483	1669	1656	1888
Modlitba během dne:														
Hymnus	1141	1269	1156	1285	1172	1301	1187	1318	792	890	1219	1353	1233	1369
Antifony	1142	1269	1157	1285	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1369
Žalmy	1142	1269	1157	1286	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1370
Krátké čtení	1144	1271	1159	1288	1175	1305	1190	1322	1676	1895	1221	1356	1236	1372
Závěrečná modlitba	711	802	1159	1288	1175	1305	1191	1322	1482	1668	1222	1356	1236	1372
Nešpory:														
	SO 19. 8.													
Hymnus	1132	1258	1145	1273	1727	1946	1660	1877	1192	1323	1677	1897	1223	1358
Antifony	1133	1259	1146	1274	1161	1290	1177	1307	1193	1324	1678	1897	1224	1358
Žalmy	1133	1259	1146	1274	1161	1291	1177	1308	1193	1324	1678	1897	1224	1359
Kr. čtení a zpěv	1135	1261	1149	1277	1730	1949	1663	1880	1196	1327	1680	1900	1226	1361
Ant. ke kant. P. M.	710	801	711	802	1731	1950	1479	1666	1196	1328	1681	1900	1483	1670
Prosby	1135	1261	1149	1277	1731	1950	1664	1881	1196	1328	1681	1900	1227	1362
Záv. modlitba	711	802	711	802	1478	1664	1479	1665	1480	1666	1482	1668	1483	1669
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

KALENDÁŘE NA ROK 2024

SPOLU@KRESTANSKAMEDIA
• S TEXTY LIBORA VŠETULY
Fotografie Jana Podhorská, Jarka Herzánová, Cesta, Televize Noe, Veronika Zahradníková, Kryštof Novák, Jan Zahradníček

Týdenní stolní kalendář s církevním a občanským kalendářem na rok 2024 se základními informacemi o těchto médiích: Katolický týdeník, Televize Noe, Radio Proglas, DUHA, Tarsicius, IN!, Nezbeda, Immaculata, Matice cyrilometodějská, spolek.

Cesta • Kroužková vazba, 230x160 mm, 79 Kč

LITURGICKÝ KALENDÁŘ

Praktické vydání liturgického kalendáře na rok 2024 na cesty nebo k vložení do velkých pracovních diářů či Bibli. Každá stránka obsahuje jeden týden. Dny jsou barevně odlišeny podle liturgického období či svátku.

Paulínky • Brož., 85x145 mm, křídový papír, 64 stran, 59 Kč

DIÁŘ S LITURGICKÝM KALENDÁŘEM

Denní kalendář s občanským a liturgickým kalendářem na rok 2024. Ke každému dni jsou uvedeny odkazy na liturgické texty a odpověď k žalmům. Jedna dvojstrana zahrnuje jeden týden s místem na poznámky u každého dne.

dého dne. Do jednotlivých liturgických období roku uvádějí myšlenky z knihy *Skandál milosrdenství*, kterou napsal arcibiskup Grzegorz Rys.

Paulínky • Brož., 85x150 mm, 144 stran, 99 Kč

KATOLICKÝ KALENDÁŘ

Nástěnný měsíční kalendář s církevním a občanským kalendářem na rok 2024.

KON-PRESS & VIA

Brož., 165x235 mm, křídový papír, 69 Kč

ZÁLOŽKOVÉ MĚSÍČNÍ KALENDÁŘE

S citáty různých autorů k tématu konkrétního kalendáře. Lze je také zavěsit na stěnu.

Pavel Nebojsa - Doron • Brož., 70x215 mm, karton, 75 Kč

Mnoho štěstí

Co ti ze srdce přeji

Radost každý den

Malé moudrosti

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzertce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

2019/12030

TZ

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc